

ปัจจัยทางการบริหารและปัจจัยแห่งความสำเร็จที่มีผลต่อการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ

ในสถานการณ์การแพร่ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น

Administrative Factors and Key Success Factors Affecting Infectious Waste Management Performance in the Situation of Coronavirus 2019 Pandemic of Health Personnel at Sub-District Health Promoting at Khon Kaen Province

ปิ่นสกุลแก้ว ทองแก้ว (Pinsakunkaew Thongkaew)* ดร.นครินทร์ ประสิทธิ์ (Dr.Nakarin Prasit)^{1**}

ดร.สุรัชย์ พิมหา (Dr.Surachai Phimha)** ดร.นพรัตน์ เสนาฮาด (Dr.Nopparat Senahad)**

ดร.พิทยา ธรรมวงศา (Dr.Pittaya Thammawongsa)***

(Received: December 4, 2022; Revised: April 20, 2023; Accepted: April 20, 2023)

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวาง (Cross-sectional Descriptive Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยทางการบริหารและปัจจัยแห่งความสำเร็จที่มีผลต่อการจัดการมูลฝอยติดเชื้อในสถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น ประชากรที่ศึกษา คือ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่รับผิดชอบปฏิบัติงานจัดการมูลฝอยติดเชื้อในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น จำนวน 248 คน สุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบการสุ่มอย่างเป็นระบบ (Systematic Random Sampling) ได้จำนวนตัวอย่าง 154 คน และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยโดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ทุกข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า 0.50 และค่าความเที่ยงของแบบสอบถามได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช 0.99 และจากการสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 12 คน สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพ ทำการเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน 2565 ถึง 30 พฤศจิกายน 2565 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา และสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ ค่าสหสัมพันธ์เพียร์สัน และการถดถอยพหุเชิงเส้นแบบขั้นตอน โดยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ 0.05 ผลการศึกษาพบว่าภาพรวมของระดับปัจจัยทางการบริหาร ระดับปัจจัยแห่งความสำเร็จและระดับการปฏิบัติงานจัดการมูลฝอยติดเชื้อ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.93 (S.D.=0.67), 3.97 (S.D.=0.72) และ 3.04 (S.D.=0.61) ตามลำดับโดยพบว่าภาพรวมปัจจัยทางการบริหารมีความสัมพันธ์ระดับปานกลางกับการปฏิบัติงานจัดการมูลฝอยติดเชื้อ ($r=0.653$, $p\text{-value}<0.001$) และภาพรวมปัจจัยแห่งความสำเร็จ มีความสัมพันธ์ระดับปานกลางกับการปฏิบัติงานจัดการมูลฝอยติดเชื้อ ($r=0.696$, $p\text{-value}<0.001$) และพบว่าตัวแปรทั้ง 3 ตัว ประกอบด้วย ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านผู้บริหารทุกระดับให้การสนับสนุนและติดตาม ปัจจัยทางการบริหารด้านเวลา และปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านการเชื่อมโยงระหว่างโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ในโรงพยาบาลแม่ข่าย มีผลและสามารถร่วมพยากรณ์การปฏิบัติงานจัดการมูลฝอยติดเชื้อในสถานการณ์การแพร่ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น ได้ร้อยละ 58.3 ($R^2=0.583$)

¹Corresponding author: Nakapr@kku.ac.th

*นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Student, Master of Public Health Program in Public Health Administration, Faculty of Public Health, Khon Kaen University

**อาจารย์ สาขาวิชาการบริหารสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Lecturer, Department of Public Health Administration, Faculty of Public Health, Khon Kaen University

***นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี

Practical Public Health Academic, Udon Thani Provincial Public Health Office

ABSTRACT

This cross-sectional descriptive research aimed to investigate the administrative factors and key success factors affecting infectious waste management performance during the situation of coronavirus 2019 pandemic of public health personnel at sub-district health promoting hospitals in Khon Kaen province. A set of 154 health personnel were selected by systematic random sampling technique from 248 of population. The research instrument was a questionnaire which was validated by 3 experts for content validity. All items had an Item Objective Congruence greater than 0.50 and the reliability of the questionnaire was Cronbach's alpha coefficient of 0.99. And used in-depth interview guidelines from 12 key informants for a qualitative data gathering. The data was collected between November 1st, 2022 and November 30th, 2022. Statistics used to analyze data were descriptive statistics and inferential statistics, with a significance level of 0.05. The results revealed that the overall administrative factors, the Key success factors and the operation of infectious waste management at a high level with a mean of 3.93 (S.D.=0.67), 3.97 (S.D.=0.72) and 3.04(S.D.=0.61), respectively. the overall of administrative factors and key success factors had a moderate relationship with the infectious waste management ($r=0.653$, $p\text{-value}<0.001$) and ($r=0.696$, $p\text{-value}<0.001$) respectively, and three variables consists of one of key success factors for executives at all levels support and two of administrative factor ; time and follow up; and the linkage between sub-district health promoting hospitals and major linkage hospitals were effected and could jointly predicted the performance in the situation of the coronavirus 2019 pandemic among public health officials in sub-district health promoting hospitals, Khon Kaen at 58.3% ($R^2=0.583$).

คำสำคัญ : ปัจจัยการบริหาร ปัจจัยแห่งความสำเร็จ การปฏิบัติงานจัดการมูลฝอยติดเชื้อในสถานการณ์การแพร่ระบาดไวรัสโคโรนา 2019

Keywords: Administrative factors, Key success factors, Infectious waste management practices in the situation of the coronavirus 2019

บทนำ

สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ยาวนานมาเกือบจะ 2 ปีในประเทศไทย ทำให้ปริมาณมูลฝอยติดเชื้อเพิ่มสูงขึ้น ในปี 2563 มูลฝอยติดเชื้อส่วนใหญ่เกิดจากโรงพยาบาลสถานที่กักตัวเฝ้าดูอาการ และผู้มีความเสี่ยงสัมผัสผู้ติดเชื้อมีปริมาณมูลฝอยติดเชื้อ 47,962 ตัน จากการสำรวจมูลฝอยหน้ากากอนามัยมีปริมาณ 17.89 ตันและในปี 2564 มีปริมาณมูลฝอยติดเชื้อในพื้นที่กรุงเทพฯ 11,393 ตัน หรือเฉลี่ย 63 ตัน/วัน [1] เพื่อการวางแผนการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ ส่งเสริมป้องกัน ตลอดจนการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการป้องกันโรค ลดโอกาสการแพร่กระจายของเชื้อโรคในวงกว้าง ซึ่งปัจจัยเสี่ยงที่มีความรุนแรงและแพร่กระจายได้ง่ายนั้น คือมูลฝอยติดเชื้อหากไม่มีการจัดการมูลฝอยติดเชื้อที่เกิดขึ้นจากการรักษาหรือจากการควบคุมป้องกันการติดเชื้อของมนุษย์จากโรคติดต่อ จะทำให้กลายเป็นพื้นที่แหล่งเพาะเชื้อโรคขนาดใหญ่ได้ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการดำเนินการเพื่อจัดการมูลฝอยติดเชื้อที่ถูกต้องและเหมาะสมต่อไป [2] จากสถานการณ์ที่กล่าวมา สอดคล้องกับการแพร่ระบาดของ

ไวรัสโคโรนา 2019 ในจังหวัดขอนแก่น ที่พบผู้ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จำนวน 14,583 ราย ซึ่งมีแนวโน้มจำนวนผู้ป่วยที่เพิ่มขึ้นส่งผลให้ปริมาณมูลฝอยติดเชื้อเพิ่มขึ้น

การจัดการมูลฝอยติดเชื้อในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นการดำเนินการจัดการมูลฝอยติดเชื้อของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เป็นมูลฝอยติดเชื้อจากสถานบริการสาธารณสุขเพื่อลดความเสี่ยงจากการปฏิบัติงานและการสัมผัสมูลฝอยติดเชื้อรวมทั้งเป็นประโยชน์ในการกำหนดวิธีการทำงานที่เหมาะสม ปลอดภัย และข้อควรระวังต่างๆ โดยกำหนดกิจกรรมที่เป็นไปอย่างมีลำดับขั้นตอน สามารถที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ของการดำเนินการจัดการมูลฝอยติดเชื้ออย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) ด้านการคัดแยกมูลฝอยติดเชื้อ เป็นการคัดแยกมูลฝอยติดเชื้อออกจากมูลฝอยประเภทอื่นๆ เช่น มูลฝอยที่เป็นอวัยวะหรือชิ้นส่วนของอวัยวะ ของมีคมติดเชื้อที่ใช้แล้ว 2) ด้านการเก็บรวบรวมมูลฝอยติดเชื้อ เป็นการรวบรวมมูลฝอยติดเชื้อเป็นประเภทวัสดุมีคมและไม่มีคมในภาชนะที่มีความคงทนสามารถป้องกันการรั่วซึมได้ 3) ด้านการเคลื่อนย้ายมูลฝอยติดเชื้อ เป็นการเคลื่อนย้ายมูลฝอยติดเชื้อภายในสถานบริการ โดยการรวบรวมมูลฝอยติดเชื้อจากจุดต่างๆ มาเก็บรวบรวมยังที่พิกมูลฝอยติดเชื้อ เพื่อรอการขนไปกำจัด 4) ด้านการขนมูลฝอยติดเชื้อ เป็นการขนย้ายมูลฝอยติดเชื้อเพื่อนำไปกำจัด 5) ด้านการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ เป็นการทำลายเชื้อโรคในมูลฝอยติดเชื้อเพื่อป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อโรค ผลกระทบมูลฝอยติดเชื้อต่อสุขภาพเกิดจากการจัดการมูลฝอยติดเชื้อที่ไม่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล ทำให้ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของผู้ปฏิบัติงาน เกิดอาการเจ็บป่วย ติดเชื้อในกระแสเลือด หรือเสียชีวิต หรือหากได้รับสารพิษเป็นระยะเวลานานๆ อาจจะก่อให้เกิดอาการเรื้อรังหรือก่อให้เกิดมะเร็งได้

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น มีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน 248 แห่งประกอบด้วย 26 อำเภอ มีจำนวนเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน 248 คน [3] ซึ่งผู้ปฏิบัติงานจัดการมูลฝอยติดเชื้อ นับเป็นบุคลากรที่มีความสำคัญต่องานด้านการแพทย์และสาธารณสุข เช่นเดียวกับบุคลากรด้านอื่นๆ เพราะเป็นผู้ที่อยู่เบื้องหลังการดำเนินงานด้านการรักษาพยาบาลทำให้งานด้านการรักษาสำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ จึงจำเป็นที่ผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้เกี่ยวกับอันตรายของมูลฝอยติดเชื้อตามกฎหมายว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2545 [4] ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้ปริมาณมูลฝอยติดเชื้อที่เกิดขึ้นในจังหวัดขอนแก่น ปี 2562 จำนวน 18,793 กิโลกรัม ปี 2563 จำนวน 21,367.10 กิโลกรัม และปี 2564 จำนวน 31,010.20 กิโลกรัม [5] จากข้อมูลปริมาณมูลฝอยติดเชื้อมากขึ้น 3 ปีของจังหวัดขอนแก่นจะเห็นได้ว่าปริมาณมูลฝอยติดเชื้อในจังหวัดขอนแก่นมีปริมาณสูงขึ้นในทุกๆ ปี ซึ่งสาเหตุหลักมาจากการเปิดโรงพยาบาลสนามมากขึ้น ในขณะที่ขีดความสามารถในการจัดการมูลฝอยติดเชื้อเท่าเดิม เพื่อให้การดำเนินงานจัดการมูลฝอยติดเชื้อในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น เกิดผลสำเร็จโดยมุ่งเน้นการคัดแยกมูลฝอยติดเชื้อ การเก็บรวบรวมมูลฝอยติดเชื้อ การเคลื่อนย้ายมูลฝอยติดเชื้อ การขนมูลฝอยติดเชื้อ การกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ [4] ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัจจัยทางการบริหารและปัจจัยแห่งความสำเร็จที่มีผลต่อการจัดการมูลฝอยติดเชื้อในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น เพื่อนำผลจากการศึกษาที่ได้มาพัฒนาต่อยอดการทำงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขให้มีประสิทธิภาพ และพัฒนาระบบการทำงานของหน่วยงานในด้านการคัดแยกมูลฝอยติดเชื้อ ด้านการเก็บรวบรวมมูลฝอยติดเชื้อ ด้านการเคลื่อนย้ายมูลฝอยติดเชื้อ ด้านการขนมูลฝอยติดเชื้อ ด้านการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อให้ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพในหน่วยงานต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยทางการบริหาร และปัจจัยแห่งความสำเร็จที่มีผลต่อการจัดการมูลฝอยติดเชื้อในสถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวาง (Cross-sectional Descriptive Research) เพื่อศึกษาปัจจัยทางการบริหาร และปัจจัยแห่งความสำเร็จที่มีผลต่อการจัดการมูลฝอยติดเชื้อในสถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น จำนวน 248 คน ในการคำนวณกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรสำหรับการวิเคราะห์ถดถอยพหุเชิงเส้น (Stepwise Multiple Linear Regression Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐานของ Cohen [6] คำนวณได้จากสูตรดังนี้

$$\text{สูตร } N = \frac{\lambda(1 - R_{Y.A,B}^2)}{R_{Y.A,B}^2 - R_{Y.A}^2} + w \dots\dots\dots (1)$$

เมื่อ

$$\lambda = \lambda_L - \frac{1/v_L - 1/v}{1/v_L - 1/v_U} (\lambda_L - \lambda_U) \dots\dots\dots (2)$$

จากการคำนวณตัวอย่างโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงพหุถดถอยของตัวแปรจากการศึกษาโมเดลทำนายปัจจัยสนับสนุนที่มีอิทธิพลต่อการเคลื่อนย้ายและการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน [4] ได้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ จำนวน 154 คน จากการคำนวณการสุ่มในการศึกษานี้ หาช่วงระยะห่างของการเลือกตัวอย่าง โดยใช้สูตร $l = N/n$ [7] เนื่องจากช่วงระยะห่างของการเลือกตัวอย่างคือ 1.61 ซึ่งมากกว่า 1.50 จึงสามารถใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบวิธีการสุ่มอย่างเป็นระบบ (Systematic Random Sampling)

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยในครั้งนี้ มีทั้งหมด 4 ส่วน รายละเอียด ได้แก่ ส่วนที่ 1 คุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงานการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ อายุการปฏิบัติงาน เงินเดือนที่ได้รับ การได้รับการอบรมการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ ส่วนที่ 2 ปัจจัยทางการบริหารในการปฏิบัติงานจัดการมูลฝอยติดเชื้อของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ประกอบด้วย ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการบริหารจัดการ ด้านเวลา และด้านเทคโนโลยี โดยใช้แนวคิดของ ประจักษ์ [8] ส่วนที่ 3 ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการปฏิบัติงานจัดการมูลฝอยติดเชื้อของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ประกอบด้วย ผู้บริหารทุกระดับให้การสนับสนุนและติดตาม หน่วยงานสนับสนุนทุกระดับมีแผนงานสนับสนุน การลงมือปฏิบัติในพื้นที่ที่มีความพร้อมและสมัครใจในการมีส่วนร่วม การสร้างความเข้าใจและกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือ การพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานบริการ ความเชื่อมโยงระหว่างโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ โดยใช้แนวคิดของ ชูชัย และคณะ [9] ส่วนที่ 4 การปฏิบัติงานจัดการมูลฝอยติดเชื้อในสถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น ประกอบด้วย ด้านการ

คัดแยกมูลฝอยติดเชื้อ ด้านการเก็บรวบรวมมูลฝอยติดเชื้อ ด้านการเคลื่อนย้ายมูลฝอยติดเชื้อ ด้านการขนมูลฝอยติดเชื้อ ด้านการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ [2] โดยส่วนที่ 2-4 เป็นคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ มากที่สุด (5) มาก (4) ปานกลาง (3) น้อย (2) น้อยที่สุด (1)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปและสถิติในการวิเคราะห์ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา ใช้สถิติ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่ามัธยฐาน ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด สถิติอนุमान ได้แก่ สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุเชิงเส้นแบบขั้นตอน

การแปลผล

การแปลผลคะแนนระดับปัจจัยทางการบริหาร ระดับปัจจัยแห่งความสำเร็จ และระดับการปฏิบัติงานจัดการมูลฝอยติดเชื้อในสถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น โดยนำมาจัดระดับเป็น 5 ระดับ ซึ่งได้จากการแบ่งช่วงคะแนน [10] สำหรับเกณฑ์การแบ่งระดับความสัมพันธ์จากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (r) มีค่าตั้งแต่ -1 ถึง + 1 [11]

การเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ หลังจากผู้วิจัยได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่นแล้ว เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2565 เลขที่ HE652179 โดยดำเนินการเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน ถึง 30 พฤศจิกายน 2565

ผลการวิจัย

1. คุณลักษณะส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานจัดการมูลฝอยติดเชื้อในสถานการณ์การแพร่ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น

คุณลักษณะส่วนบุคคลของการปฏิบัติงานจัดการมูลฝอยติดเชื้อในสถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น พบว่า คุณลักษณะส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานจัดการมูลฝอยติดเชื้อในสถานการณ์การแพร่ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 52.9 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 44.5 มีอายุเฉลี่ย 36 ปี (S.D.=7.88 ปี) อายุต่ำสุด 23 ปี อายุสูงสุด 59 ปี ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 84.5 ส่วนใหญ่สถานภาพสมรส จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 59.4 ส่วนใหญ่ตำแหน่งนักวิชาการสาธารณสุข จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 39.0 ส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 15,001-30,000 บาท จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 44.4 รายได้ต่อเดือนเฉลี่ย 28,551.69 บาท (S.D.=11,142.06 บาท) รายได้ต่ำสุด 8,970 บาท รายได้สูงสุด 57,500 บาท ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ปฏิบัติงาน 1 ปี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 20 ค่าเฉลี่ย=5.15 ปี (S.D.=4.06) Median= 4.50 (Min=0 ปี, Max=28 ปี) และการได้รับการอบรมในการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ จำนวน 100 คนคิดเป็นร้อยละ 64.9 ค่าเฉลี่ย=0.88 ครั้ง (S.D.=0.81) Median=1.00 (Min=0 ปี, Max=6 ปี)

2. ระดับปัจจัยทางการบริหารในเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานจัดการมูลฝอยติดเชื้อในสถานการณ์การแพร่ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น

เมื่อพิจารณาระดับปัจจัยทางการบริหาร พบว่า ในภาพรวมปัจจัยทางการบริหารกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.93 (S.D.=0.67) ซึ่งเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านบุคลากร มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.01(S.D.=0.66) ส่วนรองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.97 (S.D.=0.61) ส่วนค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.86 (S.D.=0.68) ตามลำดับ โดยแปลผลค่าเฉลี่ยทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก รายละเอียด ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผลระดับปัจจัยทางการบริหารในเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานจัดการมูลฝอยติดเชื้อในสถานการณ์การแพร่ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น

ปัจจัยทางการบริหารในการปฏิบัติงานจัดการมูลฝอยติดเชื้อ	Mean	S.D.	แปลผล
1. ด้านบุคลากร	4.01	0.80	มาก
2. ด้านงบประมาณ	3.90	0.84	มาก
3. ด้านวัสดุอุปกรณ์	3.89	0.84	มาก
4. ด้านการบริหารจัดการ	3.97	0.74	มาก
5. ด้านเวลา	3.94	0.78	มาก
6. ด้านเทคโนโลยี	3.86	0.80	มาก
ภาพรวม	3.93	0.80	มาก

3. ระดับปัจจัยแห่งความสำเร็จของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานจัดการมูลฝอยติดเชื้อในสถานการณ์การแพร่ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น

เมื่อพิจารณาระดับปัจจัยแห่งความสำเร็จ พบว่า ในภาพรวมปัจจัยแห่งความสำเร็จกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.97 (S.D.=0.72) ซึ่งเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการสร้าง ความเข้าใจและกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.01(S.D.=1.14) รองลงมาคือ รองลงมาคือ ด้านการลงมือปฏิบัติในพื้นที่ที่มีความพร้อมและสมัครใจในการมีส่วนร่วม และการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานบริการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 3.97 (S.D.=0.64) ส่วนค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านผู้บริหารทุกระดับให้การสนับสนุนและติดตาม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.94 (S.D.=0.66) ตามลำดับ โดยแปลผลค่าเฉลี่ยทั้ง 6 ด้าน มีอยู่ในระดับมาก รายละเอียด ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผลระดับ ปัจจัยแห่งความสำเร็จในเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานจัดการมูลฝอยติดเชื้อในสถานการณ์การแพร่ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น

ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการปฏิบัติงานจัดการมูลฝอยติดเชื้อ	Mean	S.D.	แปลผล
1. ผู้บริหารทุกระดับให้การสนับสนุนและติดตาม	3.94	0.76	มาก
2. หน่วยงานสนับสนุนทุกระดับมีแผนงานสนับสนุน	3.96	0.63	มาก
3. การลงมือปฏิบัติในพื้นที่ที่มีความพร้อมและสมัครใจในการมีส่วนร่วม	3.97	0.64	มาก
4. การสร้างความเข้าใจและกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือ	4.01	1.14	มาก
5. การพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานบริการ	3.97	0.64	มาก
6. การเชื่อมโยงระหว่างโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในโรงพยาบาลแม่ข่าย	3.96	0.60	มาก
ภาพรวม	3.97	0.72	มาก

4. ระดับการปฏิบัติงานจัดการมูลฝอยติดเชื้อในสถานการณ์การแพร่ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น

เมื่อพิจารณาระดับการปฏิบัติงานจัดการมูลฝอยติดเชื้อในสถานการณ์การแพร่ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น พบว่า ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.04 (S.D.=0.61) ซึ่งเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการเก็บรวบรวมมูลฝอยติดเชื้อ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.12 (S.D.=0.56) ส่วนรองลงมาคือ ด้านการเคลื่อนย้ายมูลฝอยติดเชื้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.05 (S.D.=0.63) ส่วนปัจจัยทางการบริหารที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการขนมูลฝอยติดเชื้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.99 (S.D.=0.66) ตามลำดับ โดยแปลผลค่าเฉลี่ยทั้ง 5 ด้าน มีอยู่ในระดับมาก รายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผลระดับการปฏิบัติงานจัดการมูลฝอยติดเชื้อในสถานการณ์การแพร่ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น

ระดับการปฏิบัติงานจัดการมูลฝอยติดเชื้อในสถานการณ์การแพร่ระบาดไวรัสโคโรนา 2019	Mean	S.D.	แปลผล
1. การคัดแยกมูลฝอยติดเชื้อ	4.00	0.55	มาก
2. การเก็บรวบรวมมูลฝอยติดเชื้อ	4.12	0.56	มาก
3. การเคลื่อนย้ายมูลฝอยติดเชื้อ	4.05	0.63	มาก
4. การขนมูลฝอยติดเชื้อ	3.99	0.66	มาก
5. การกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ	4.05	0.65	มาก
ภาพรวม	3.04	0.61	มาก

5. ปัจจัยทางการบริหาร และปัจจัยแห่งความสำเร็จที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานจัดการมูลฝอยติดเชื้อในสถานการณ์การแพร่ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น

ปัจจัยทางการบริหาร และปัจจัยแห่งความสำเร็จ ที่มีความสัมพันธ์กับ การปฏิบัติงานจัดการมูลฝอยติดเชื้อใน สถานการณ์การแพร่ระบาดไวรัสโคโรนา 2019ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น พบว่า ภาพรวม ภาพรวมปัจจัยทางการบริหาร และภาพรวมปัจจัยแห่งความสำเร็จ มีความสัมพันธ์ระดับปานกลางกับการปฏิบัติงานจัดการมูลฝอยติดเชื้อในสถานการณ์การแพร่ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=0.653$, $p\text{-value} < 0.001$) และ ($r=0.696$, $p\text{-value} < 0.001$) ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายด้านของปัจจัยบริหารและปัจจัยความสำเร็จ ดังรายละเอียดตารางที่ 4

ตารางที่ 4 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการบริหารและปัจจัยแห่งความสำเร็จที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานจัดการมูลฝอยติดเชื้อในสถานการณ์การแพร่ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น

ปัจจัยทางการบริหารและปัจจัยแห่งความสำเร็จ	การปฏิบัติงานจัดการมูลฝอยติดเชื้อในสถานการณ์การแพร่ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น		
	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน	p-value	ระดับความสัมพันธ์
ปัจจัยทางการบริหาร	0.653***	< 0.001	ปานกลาง
ด้านบุคลากร	0.518***	< 0.001	ปานกลาง
ด้านงบประมาณ	0.498***	< 0.001	ปานกลาง
ด้านวัสดุอุปกรณ์	0.561***	< 0.001	ปานกลาง
ด้านการบริหารจัดการ	0.486***	< 0.001	ปานกลาง
ด้านเวลา	0.652***	< 0.001	ปานกลาง
ด้านเทคโนโลยี	0.620***	< 0.001	ปานกลาง
ปัจจัยแห่งความสำเร็จ	0.696***	< 0.001	ปานกลาง
ด้านผู้บริหารทุกระดับให้การสนับสนุนและติดตาม	0.652***	< 0.001	ปานกลาง
ด้านหน่วยงานสนับสนุนทุกระดับมีแผนงานสนับสนุน	0.582***	< 0.001	ปานกลาง
ด้านการลงมือปฏิบัติในพื้นที่ที่มีความพร้อมและ	0.598***	< 0.001	ปานกลาง
สมัครใจในการมีส่วนร่วม			
ด้านการสร้างความเข้าใจและกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือ	0.248***	< 0.001	ต่ำ
ด้านการพัฒนาภาพลักษณ์ของสถานบริการ	0.603***	< 0.001	ปานกลาง
ด้านความเชื่อมโยงระหว่างโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ	0.636***	< 0.001	ปานกลาง
ตำบลกับโรงพยาบาลแม่ข่าย			
ด้านผู้บริหารทุกระดับให้การสนับสนุนและติดตาม	0.652***	< 0.001	ปานกลาง

หมายเหตุ ***ระดับนัยสำคัญ <0.001

6. ปัจจัยทางการบริหาร และปัจจัยแห่งความสำเร็จที่มีผลต่อการปฏิบัติงานจัดการมูลฝอยติดเชื้อในสถานการณ์การแพร่ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น

พบว่า ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) โดยเลือกตัวแปรปัจจัยทางการบริหาร และปัจจัยแห่งความสำเร็จที่มีผลต่อการปฏิบัติงานจัดการมูลฝอยติดเชื้อในสถานการณ์การแพร่ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่นเข้าสู่การวิเคราะห์ เพื่อหาตัวแปรอิสระที่สามารถร่วมกันพยากรณ์ที่จะถูกเลือกเข้าสมการคือตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติ น้อยกว่า 0.05 ซึ่งตัวแปรที่เลือกเข้าในสมการที่สามารถพยากรณ์การปฏิบัติงานจัดการมูลฝอยติดเชื้อในสถานการณ์การแพร่ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น ได้แก่ ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านผู้บริหารทุกระดับให้การสนับสนุนและติดตาม ($p\text{-value}<0.001$) ปัจจัยทางการบริหารด้านเวลา ($p\text{-value}<0.001$) และปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านการเชื่อมโยงระหว่างโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในโรงพยาบาลแม่ข่าย ($p\text{-value}<0.001$) ได้สมการถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรงซึ่งเป็นสมการทำนายในรูปรายละเอียดดังตารางที่ 5 คะแนนติดดังนี้ $Y=1.118 + (0.254)$ (ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านผู้บริหารทุกระดับให้การสนับสนุนและติดตาม) $+ (0.238)$ (ปัจจัยทางการบริหารด้านเวลา) $+ (0.248)$ (ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านการเชื่อมโยงระหว่างโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในโรงพยาบาลแม่ข่าย)

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของปัจจัยทางการบริหาร และปัจจัยแห่งความสำเร็จ ที่มีผลกับการปฏิบัติงานจัดการมูลฝอยติดเชื้อในสถานการณ์การแพร่ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น

ตัวแปร	B	Beta	T	P-value	R	R ²	R ² adj	R ² change
1.ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านผู้บริหารทุกระดับให้การสนับสนุนและติดตาม	254.0	0.319	4.588	<0.001	0.653	0.427	0.423	-
2. ปัจจัยทางการบริหารด้านเวลา	0.238	0.296	4.139	<0.001	0.732	0.536	0.530	0.109
3.ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านการเชื่อมโยงระหว่างโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในโรงพยาบาลแม่ข่าย	0.248	0.283	4.068	<0.001	0.763	0.583	0.574	0.047
ค่าคงที่ 1.118, F=68.840, p-value<0.001, R=0.763, R ² =0.583, R ² adj=0.574								

อภิปรายผล

ผลการศึกษา พบว่า ตัวแปรที่มีผลต่อการปฏิบัติงานจัดการมูลฝอยติดเชื้อในสถานการณ์การแพร่ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Linear Regression Analysis) คือ ปัจจัยทางการบริหาร

ด้านเวลา ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านผู้บริหารทุกระดับให้การสนับสนุนและติดตาม และปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านการเชื่อมโยงระหว่างโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในโรงพยาบาลแม่ข่าย สามารถร่วมพิจารณาการปฏิบัติงานจัดการมูลฝอยติดเชื้อในสถานการณ์การแพร่ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น ได้ร้อยละ 58.3 ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านผู้บริหารทุกระดับให้การสนับสนุนและติดตาม เป็นการที่ผู้บริหารในทุกระดับให้การสนับสนุนการดำเนินงานในด้านต่างๆ โดยจัดให้มีพร้อมทั้งด้านทรัพยากร เพื่อที่จะให้การปฏิบัติงานจัดการมูลฝอยติดเชื้อของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่นสามารถบรรลุเป้าหมาย ซึ่งจากการศึกษาที่ผ่านมา ผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยที่ศึกษาที่ผ่านมา พบว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านผู้บริหารทุกระดับให้การสนับสนุนและติดตามมีผลต่อการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคโควิด 19 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดร้อยเอ็ด [12-14] ทั้งนี้ในแต่ละพื้นที่ย่อมมีสภาพปัญหาและข้อจำกัดในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันออกไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งบางพื้นที่ที่มีการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานจัดการมูลฝอยติดเชื้อของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ไม่เพียงพอทำให้ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในแต่ละพื้นที่ จึงทำให้ผลการศึกษาในครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาที่ผ่านมาพบว่าปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านผู้บริหารทุกระดับให้การสนับสนุนและติดตาม ไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานจัดการมูลฝอยติดเชื้อในสถานการณ์การแพร่ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น [15-17]

ปัจจัยทางการบริหารด้านเวลา เป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งในการดำเนินงานต่างๆ ซึ่งองค์กรต้องมีการบริหารจัดการเวลาที่เป็นระบบและชัดเจน เพื่อให้การดำเนินงานสะดวกและรวดเร็ว ตามแผนงานที่กำหนดให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งจากการศึกษาที่ผ่านมา ผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยที่ศึกษาที่ผ่านมา พบว่า ปัจจัยทางการบริหารด้านเวลา มีผลต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของนักวิชาการสาธารณสุข ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น [18-20] อาจเป็นเพราะมีการใช้เวลา ในการปฏิบัติงานจัดการมูลฝอยติดเชื้อให้มีคุณภาพ และมีการใช้เวลาในการกำหนด เป้าหมายและทิศทาง ในการจัดการมูลฝอยติดเชื้อของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ให้เป็นไปตามนโยบายของผู้บริหารและสามารถวางแผนการปฏิบัติงานภายในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลได้อย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ในแต่ละพื้นที่ย่อมมีสภาพปัญหาและข้อจำกัดในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันออกไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งบางพื้นที่ที่มีสภาพภูมิอากาศที่แตกต่างส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในแต่ละพื้นที่ จึงทำให้ผลการศึกษาในครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาที่ผ่านมาพบว่าปัจจัยทางการบริหารด้านเวลา ไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานจัดการมูลฝอยติดเชื้อในสถานการณ์การแพร่ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น [21-32]

ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านการเชื่อมโยงระหว่างโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในโรงพยาบาลแม่ข่าย เป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งในการดำเนินงานต่างๆ ซึ่งองค์กรต้องมีการบริหารจัดการเวลาที่เป็นระบบและชัดเจน เพื่อให้การดำเนินงานสะดวกและรวดเร็ว ตามแผนงานที่กำหนดให้ดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปฏิบัติงานที่มีการเชื่อมต่อกันระหว่างหน่วยงาน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในโรงพยาบาลแม่นั้น มีระบบชัดเจนและครอบคลุมจะส่งผลให้การปฏิบัติงานไร้รอยต่อ สามารถลดขั้นตอนและภาระงานในการปฏิบัติงานได้ นอกจากนี้ยังเป็นการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพของผู้ปฏิบัติงานให้สามารถเรียนรู้ระบบการทำงาน และสามารถทดแทนอัตรากำลังในภาวะฉุกเฉินได้เช่นเดียวกัน หากหน่วยงานซึ่งจากการศึกษาที่ผ่านมา ผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยที่ศึกษาที่ผ่านมา พบว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จด้านการเชื่อมโยงระหว่างโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในโรงพยาบาลแม่ข่ายมีผลต่อ

การปฏิบัติงานการจัดการมูลฝอยติดเชื้อของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล [19-21] ทั้งนี้ในแต่ละพื้นที่ย่อมมีสภาพปัญหาและข้อจำกัดในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันออกไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งบางพื้นที่ที่มีการสนับสนุนอุปกรณ์ป้องกันตนเองในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของนักวิชาการสาธารณสุข ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ไม่เพียงพอทำให้ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในแต่ละพื้นที่ จึงทำให้ผลการศึกษาในครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาที่ผ่านมาพบว่าปัจจัยแห่งความสำเร็จการเชื่อมโยงระหว่างโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลด้วยกันและกับโรงพยาบาลแม่ข่าย ไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของนักวิชาการสาธารณสุข ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น [18-20]

ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย

1. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลควรมีการวางแผนในการเชื่อมโยงระหว่างโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในโรงพยาบาลแม่ข่ายในการปฏิบัติงานจัดการมูลฝอยติดเชื้อในสถานการณ์การแพร่ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
2. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลควรได้รับการสนับสนุนและติดตามจากผู้บริหารทุกระดับ เพื่อติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานตลอดจนทราบปัญหาและอุปสรรคจากการดำเนินงาน เพื่อให้สามารถนำข้อมูลมาวางแผนแก้ไขได้เหมาะสม
3. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลควรมีการวางแผนการใช้เวลาในการปฏิบัติงานจัดการมูลฝอยติดเชื้อในสถานการณ์การแพร่ระบาดไวรัสโคโรนา 2019 ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลให้เหมาะสม เพื่อลดความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นกับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน

กิตติกรรมประกาศ

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณ วิจัยขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.นครินทร์ ประสิทธิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิจัย ภาควิชาการบริหารสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่นทุกท่าน รวมทั้งสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัดขอนแก่น และบุคลากรสาธารณสุขทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี ตลอดจนบุคคล ที่เกี่ยวข้องที่ไม่ได้เอ่ยนามไว้ ณ ที่นี้ทุกท่าน

เอกสารอ้างอิง

1. Pollution Control Department. The situation of environmental quality in Thailand 2020 [internet] 2020 [cited 2022 Mar 18]. Available from: https://www.pcd.go.th/pcd_news/11873/
2. Bureau of Environmental Health, Department of Health. Infectious waste manifest system. [internet] 2021 [cited 2022 Apr 12]. Available from: http://envmanifest.anamai.moph.go.th/?summary_leave_amphur&province_code=40.
3. Khon Kaen Provincial Health Office. The Situation of patients with COVID-19 in Khon Kaen Province [internet] 2021 [cited 2022 Mar 22]. Available from: <https://covid19.kkpho.go.th/situation/page-ward.php>

4. Department of Health, Ministry of Public Health. Infectious waste workers training course, prevention and suppression of infection or danger caused by infectious waste. Bangkok: Sam Charoen Panich; 2020.
5. Department of Health, Ministry of Public Health. Management of infectious waste. Bangkok: Sam Charoen Panich; 2021.
6. Cohen J. Statistical power analysis for the behavioral sciences. 2nd ed. New York: McGraw-Hill; 1988.
7. Chomchaipon J, Nilsumranchit W, Rattanasajjatham K, Chotigawin R. Predictive Model of Supporting Factors Influencing to Moving and Transportation of Infectious Waste in Tambon Health Promoting Hospital in Upper North Eastern Region of Thailand (Sakonnakon, Nakhonpanom and Mukdahan Province). J MCU Peace Stud. 2019;7(1):70-82.
8. Bouphan P. Principle of public health administration. Khon Kaen: Department of Public Health Administration, Faculty of Public Health, Khon Kaen University; 2009. Thai.
9. Choochai S, Somsak C, Suphakit S, Ladda D, Supatra S, Kasem W. Service Manual of the District Health Promoting Hospital. 3rd ed. Bangkok: Organization Veterans; 2010. Thai.
10. Likert R. The method of constructing and attitude scale. In: Fishbein M, editor. Reading in attitude theory and measurement. New York: John Wiley & Son; 1967. pp. 90-95.
11. Elifson WK. Fundamentals of social statistics. 2nd ed. Singapore: McGraw-Hill; 1990.
12. Jaitan T, Bouphan P, Phimha S. Critical success factor affecting surveillance and rapid response performance of health care provider at Sub-District Health Promoting Hospitals in Loei Province. KKU Res J (GS). 2021;21(3):161-171.
13. Yardthaisong P, Bouphan P. Motivation and key success factors affecting operational prevention and control of covid 19 of health personnel at Sub-District Health Promoting Hospitals in Roi Et Province. KKU Res J (GS). 2022;22(2):175-188.
14. Intaram P, Bouphan P. The organizational climate and key success factors affecting the performance of public health technical officers at Sub-District Health Promoting Hospital in Maha Sarakham Province. KKU Res J (GS). 2022;22(2):201-212.
15. Changsri N, Bouphan P. Critical success factors and organizational climate affecting the quality of working life of public health technical officers at Sub-District Health Promoting Hospitals in Sakon Nakhon Province. KKU Res J (GS). 2021;21(2):166-178.
16. Deechan S, Bouphan P. Motivation and Key Success Factors Affecting Thai Traditional Medicine Performance of Health Personnel at Sub-District Health Promoting Hospitals in Loei Province. KKU Research Journal (Graduate Studies). 2019 Jun 14;19(2):166-176.
17. Rattanasimakorn T. Key success factors and organizational support affecting the star health promoting hospital of health personnel at sub-district health promoting hospitals in Udon Thani. Thai Dental Nurse Journal. 2022 Dec 31;33(2):111-128.

18. Balee N, Sriruecha C. Administrative factors affecting drugs and supplies management of responsible officers at Sub-District Health Promoting Hospital in Nong Khai Province. *Res Dev Health Syst J*. 2019;13(1):585-594.
19. Phanyotha S, Bouphan P. Administration Factors and organizational climate affecting the performance of public health officers at Sub-District Health Promoting Hospital in Khon Kaen Province. *KKU Res J (GS)*. 2021;22(1):152-165.
20. Sinka O, Sriruecha C. Administrative factors and motivation affecting the performance of public health personnel in long term care for the Elderly at Sub-District Health Promoting Hospitals in Khon Kaen Province. *Res Dev Health Syst J*. 2019;12(3):613-622.
21. Kuikaewpanao T, Sriruacha C. Personal attributes and administrative factors affecting to preventing and solving drug abuse public health personel at Sub-District Health Promoting Hospital in Nakhon Ratchasima Province. *KKU J Public Health Res*. 2018;11(4):47-57.
22. Thamoonlet S, Bouphan P. Administrative factors and critical success factors affecting surveillance and rapid response performance of health personnel at sub-district health promoting hospitals in Khon Kaen province. *J Office DPC 7 Khon Kaen* 2018;25(1):23-34.
23. Poum A. Administrative factors and administrative processes associated with financial and accounting performance of the finance and accounting officers in Sub-district Health Promoting Hospital, Phitsanuloke Province. *Nours J Minist Public Health*. 2017;27:59-71.